

Höfundur viðprents: "Arngrímur Jónsson Vídalín

1 [Moller, Martin (1547-1606)]

Soliloquia de passione Jesu Christi

Eintal sálarinnar

SOLILOQUIA DE PASSIO- | NE IESV CHRISTI. | Það er | Eintal Salar- | eñ ar vid sialfa sig, Huørsu ad | huør christen Madur hañ a Daglega | j Bæn og Andvarpan til Guds, ad trac- | tera og Hugleida þa allra Haleitustu Pijnu og | Dauda vars Herra Jesu Christi og þar | af taka agjætar Kieñ ingar og heilnæ- | mar Hugganer, til þess ad lifa, | gudlega og deya Christ- | elega. | Saman teken vr Gudlegre | Ritningu og Scriptis þeirra Gømlu | Lærefedra, Eñ wr Þyskuñ e vtlógd | Af Arngrime Jons | Syne. | ANNO. 1593.

Að bókarlökum: „Prentad a Holum. | ANNO. | M. D. XC. IX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599

Umfang: 196 bl. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Gudhræddum og Erlegum Kueñ mans Personum þeim Systrum bædum, Halldoru og Christinu, Gudbrands Dætrum, mijnum kiærum Systrum j Drottne, Oska eg Nædar og Fridar af Gude fyrer Jesum Christum, med allskonar Lucku og Velferd Lijfs og Salar, Amen.“ 1b-5b bl. Tileinkun dagsett 8. febrúar 1599.

Viðprent: „Ein Þackargjörd fyrer Herrans Jesu Christi Pijnu.“ 195a-196a bl.

Prentaþbrigði: Til eru eintök með tveimur afbrigðum á titilsíðu, í 3. línu „Það er.“ og í 9. línu „vors“.

Athugasemd: Út af þessu verki orti Pétur Einarsson sálmaflokk, Eintal sálarinnar, 1661.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 4., 5., 14.-16. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 62-63. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 559.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/8ee8ea2d-638b-4691-b00c-860c5be09568>

2 Hammer, Martin

Sjö krossgöngur herrans Jesú Kristi

Siø | Krossgöngur | Herrans Jesu Christi. | Það er. | Vtskyring Pijnuñ ar og Dau | dans vors Herra Jesu Christi. Ad | so myklu leite, sem hans siø Krossgöng- | um vidvijkur, I Siø Predikaner framsett | Grundvalladar a þeim S Peturs Ordū | 1 Pet. 2. Cap. | Christur er Piindur fyrer oss | og hefur oss til Epterdæmis la | ted, ad vier skyllidum epter | fylgia hans Footsporum | Vr Þyskum Passiu predikónum Martini | Hammeri wtlagdar. | Af | Sjira Arngrime Jons syne. | ANNO Salutis | M DC XVIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1618

Umfang: 3c, A-X4. [343] bls. 8°

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Aullum Fromum og Rækelegum Guds Orda Þienørum, Proføstum, og Prestum Hoola stigitis, mijnum Medbrædrum, Osk allrar Farsælldar af þeim Krossfesta Jesu Christo, vorum Endurlausnara.“ 3c2a-7b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: 2., 5., 6., 10., 15., 16. og 20. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 40-41.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/856de872-382d-4e6e-a4aa-7130b5fc92f9>

3 [Moller, Martin (1547-1606)]

Um pínu og dauða drottins vors Jesú Kristi

Eintal sálarimmar

Um | Pínu og Dauda | DRottens vors JEsu Christi, | Eintal | SALARENAR | Vid Sialfa Sig, | Hvørsu ad hver Christeñ Madur a Dag- | lega i Bæn og Andvörpun til Guds, hana ad | hugleida og yfervega, og þar af taka aegiætar | Kieñ ingar og heilnæmar Hugganer til þess ad | lifa Gudlega, og deya Saluhialplega. | Samañ teked wr Gudlegre Ritningu og Skrifum þeirra | Gømlu Lærefedra, Eñ wr Þijsku wtlagt, Af | S. Arngrijme | JONSSYNE, | Preste og Profaste ad Mel-Stad, og | Officiali Hoola-Stiftis. | Editio 4. | – | Selst Alment Iñ bundeñ 20. Fiskum. | – | Þricket a Hoolum i Hialta-Dal, Af | Halldore Erikssyne, Anno 1746.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1746

Prentari: Halldór Eiríksson (1707-1765)

Umfang: [8], 310, [2] bls. 8°

Útgáfa: 6

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Gudhræddum og Erlegum Kueñ -Mañ s Persoonum, Þeim Systrum Bædum, Halldoru og Christinu Gudbrands Dætrum, Mijnum Astkiærum Systrum i DRottne, Oska eg Nædar og Fridar af Gude fyrer JESum Christum, med allskonar Lucku og Velferd, Lijfs og Salar.“ [3.-7.] bls. Formáli dagsettur 8. febrúar 1599.

Viðprent: „Ein Þackargjörð fyrer JEsu Christi Pijnu.“ [311.-312.] bls.

Athugasemd: Þetta er 6. útgáfa.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 46.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/be65d8a8-05de-4597-85b4-eabd29028d05>

4 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Söñ , Einföld | og lios Vtskyring Christeleg- | ra Fræda, sem er Grundvöllur Tru | ar vorrar og Saluhialpar Lærdoms, | Af þeim hellstu Greinum Heilagrar | Bibliu, hennar Historium og Bevijsin | gum samanteken, Gude Almatugū | til Lofs og Dyrdar, eñ Almwg | anum til Gagns og goda. | O | Vr Dønsku vtløgd, og | Prentud a Holum. | ANNO | – | M DC X.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1610

Umfang: A-D, Aa-Qq. [639] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Formale.“ A1b-5b.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): [„Kvæði“] A6a-b.

Athugasemd: Guðbrandur biskup Þorláksson er talinn þýðandi á titilsíðu 3. útgáfu 1691.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 98-99. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 2. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 7. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nysländska litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsala 1921, 560.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6eaa286d-2506-4ca4-bbde-b54dd3ffa615>

5 [Moller, Martin (1547-1606)]

Soliloquia de passione Jesu Christi

Eintal sálarimmar

SOLILOQUIA DE PASSIO- | NE IESV CHRISTI. | Þad er. | Eintal Salar- | eñ ar vid sialfa sig, Huørsu ad | huør Christeñ Madur hañ a Dagle- | ga j Bæn og Anduarpan til Guds, ad | tractera og hugleida þa allra Haleitus- | tu Pijnu og Dauda vors Herra Jesu Christi, | og þar af taka aegiætar Kieñ ingar, og heil | næmar Hugganer, til þess ad lifa, | Gudlega og Deyia Chri | stelega. | Saman tekeñ vr Gudlegre | Ritningu, og Scriptis þeirra Gømlu Lærefedra, Eñ vr Þysku vtløgd. | Af S. Arngrijme Jons | Syne. | Prentud ad nyu a Hoolum j | Hialta Dal. | ANNO. 1651.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1651

Umfang: A-D, Aa-Bb. 415 bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Gudhræddum og Erlegum Kueñ mans Personum, þeim Systurum báðum, Halldoru og Kristínu, Gudbrands Dætrum ...“ A1b-5b. Tileinkun dagsett 8. febrúar 1599.

Viðprent: „Ein Þackargjörð fyrir Herrans Jesu Christi Pijnu.“ Bb5a-6a.

Viðprent: Weisse, Michael: „Eirn agiætur Løfsaungur vm Pijnuna Herrans Jesu Christi.“ Bb6b-7b.

Viðprent: „Eirn Agiætur Bænar Løfsaungur vm Godan og Christelegan Afgang.“ Bb7b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 74-75.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/42d8b431-cf70-44d9-9584-ba44a65b6d5f>

6 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabók | Skrifud fyrst j Þysku Male. | Af | Andrea Musculo Doct. | Eñ a Islensku vtløgd | Af H. Gudbrande Thor- | laks Syne. | Prentud ad nyiu a | Hoolum j Hialta Dal. | Anno M. DC Lijj.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hiñ Stutte | Dauids Psalltare, Ed | ur nøckur Vers saman lesenn | af Dauids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j alls | konar Motgange og aстриjdu, | Med nøckrum sierlegum Hug- | gunar Versum þar j floot | ande. Harmþrungn | um Hiørtum til | Endurnæringar, huar med eirneñ | finnast nøckur Lof vers edur | Þackargjörder, Gude Eilij | fum til Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. J.“ V4a. Útdráttur úr Davíðs sálmum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1653

Umfang: A-D, Aa-Dd. [335] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a.

Viðprent: „Nockrar Agiætar Ritningareñ ar Greiner, Huøriar Madr ma hafa siñ e angradre Saļu til Aminningar, Idranar og Huggunar.“ Bb1a-Cc5b.

Viðprent: „Nøckrer Bænar Psalmar, j allskins Neyd og Þreyngingum.“ Cc6a-Dd4a.

Athugasemd: Bænabók Musculusar var næst prentuð með Enchiridion Þórðar biskups Þorlákssonar 1671.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir ; Sálmur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 77.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ed67169e-d833-44cf-b646-365752d52f06>

7 Nicolai, Philipp (1556-1608)

Theoria vel speculum vitæ æternæ

THEORIA, VEL SPECVLVM | VITÆ ÆTERNÆ | Speigell Eilifz | Lijfs. | Frodleg Skyring, alls þess Leyn | dardoms, sem hlyder vppa eilijft Lijf. | Teken vr Heilagre Ritningu, | Vm vora Skøpun, vora Endurlausn, | og vora Endurfæding. Ei sijdur vm | Heimfòr christenna Salna j Paradijs og | Vpprisu Holldsins j Eilijft Lijf. | Saman lesen og skrifud j fiñ Bokum, | AF. | Philippo Nicolai Doct. og Soknar | Herra til S. Chatarina Kirkiu | j Hamborg. | A Islensku vtløgd, Anno epter Guds | Burd. M. DC. vii.

Að bókarlokum: „Prentad a Holum. | Anno Salutis. | 1608“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608

Umfang: [24], 822, [49] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale.“ [3.-13.] bls.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „AD NOMEN GVDBRANDi Allusio.“ [14.] bls. Latínuerindi.

Viðprent: „LIBER AD Lectorem“ [14.] bls. Fjögur erindi á íslensku.

Prentafræði: Í sumum eintökum er 3., 5.-6., 9.-11., 14. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit, og í þeim

eintökum er á baki titilblaðs „EPIGRAMMA GVDBRANDI Thorlacii Superintendentis Islandię Aquilonaris AD REVERENDISS: ET CLARISS: Virum Dn. Philippum Nicolai Doctorem Theologum & Ecclesiast: Hamburgensem.“

Athugasemd: Útdráttur úr bókinni var prentaður aftan við E. Winter: Einn lítill sermon, 1693.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78-79. • Lidderdale, Thomas William (1830-1884): Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2217c1f8-1f8f-4c4b-9d08-2a5ff6039499>

8 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabok | Skrifud fyrst i þysku Mæle | af | Andrea Musculo Doct. | O | ANNO. M. D. L. IX.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hinn stutte | Davids Psalltare, Ed- | ur nøckur Vers saman lesen | af Davids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j all | skonar Motgange og Astrijdu | Med nøckrum sierlegū hug | gunar Versum þar j flío | tande. Harmþrung | num Hiørtum til | Endurnæringar, huar med eirn | en fiñ ast nõckur Lof vers edur | Þackargiörder, Gude eilijf | um til Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. I.“ K12a. Útdráttur úr Davíðs sálmmum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1611

Umfang: A-N4. [296] bls. 12°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a. Formáli.

Viðprent: „Stutt Vnderuiisā Vm þa allra sætustu Psalma Davids, huad Nægðafuller þeir sie allra þeirra hluta og andlegrar speke, sem Saluñ e mest og hellst aliggur ad kunna og vita.“ K12b-L5a. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænar ; Sálmar

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 76-77. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 386.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/98082ce0-ecaf-493c-a81b-24a42f2d24c0>

9 [Þórður Þorláksson (1637-1697)]

Enchiridion það er handbókarkorn

ENCHIRIDION | Það er | Handbook | arkorn, hafande jñ e | ad hallda. | CALENDIA | RIVM, Edur | Rijm a Islensku | med stuttre Vtskijringu | OG | BÆNABOK | Andreæ Musculi D. | Med | Þeim stutta | DAVIDS | Psalltara, | Godū og Gudhræddū mōñ um hi | er j Lande til Þocknunar. | Þryckt | A Hoolū j Hialltadal | Anno 1671.

Auka titilsíða: Musculus, Andreas (1514-1581); *Þýðandi*: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Christeleg | Bæna bok | Skrifud fyrst j þys | ku Mæle. | AF | ANDREA MVS- | culo Doctor. | Eñ a Islensku wt | lögð, Af H. Gudbrande | Thorlaks Syne. | Prentud ad nyu a | Hoolum j Hiallta dal. | ANNO. | M DC LXXI.“ A1a. Síðara arkatal.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1671

Umfang: A-F6, A-L6. [384] bls. 12°

Útgáfa: 1

Viðprent: „Til Lesarans.“ F6a-b.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hiñ stutte. Davids-Psalltare, Edur nockur Vers samañ leseñ af Davids Psalltara, ad akalla og bidia Gud þar med j allskonar Motgange og Astrijdu, Med nockrum sierlegum Huggunar Versum þar j flíootande.“ H12a-L6b. Útdráttur úr Davíðssálmmum með skýringum Arngríms.

Efnisorð: Tímatöl

Skreytingar: 3., 6., 11., 15. og 20.-21. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14

(1922), 77, 117. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 15.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/16fcd3fa-0b90-4b71-8618-7d588637dd0d>

10 Moller, Martin (1547-1606)

Soliloquia animæ de passione Jesu Christi

Eintal sálarinnar

SOLILOQVIA ANIMÆ de passione Jesu Christi | Það er. | Eintal Sálareñ | ar vid sialfa sig, hvørsu ad hvør | Christeñ Madur a Daglega j Bæn og And | varpan til Guds, ad Hugleida þa allra hæ- | leitustu Pijnu og Dauda vors Herra JESV | Christi, og þar af taka agiætar Kieñ ingar og | heilnæmar Hugganer til þess ad lifa Gud | lega og deya Christelega. | Samantekeñ wr Gudlegre Rit | ningu og Bookum þeirra Gømlu Lærefedra | Af þeim Hattupplysta Guds Manne. | D. MARTINO MOLLERO. | Enn wr Þysku Vtløgd af Heidurleg | um og Hælærdum Mañ e, | S. ARNGRIME JONSSYNE a | Melstad forðum Officiali Hoola Stiftis. | - | Þryckt I SKALHOLLTE, | Af JONE SNORRASyne. | ANNO M. DC. XCVII.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1697

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: [9], 353, [5] bls. 8° Stakar tölur eru á vinstri síðum í bókinni.

Útgáfa: 5

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Formale þess sñ Bookena hefur Vtlagt.“ [3.-9.] bls. Dagsettur 8. febrúar 1599.

Viðprent: „Ein Þackargjörd fyrer Herrans JESV Christi Pijnu.“ 349.-351. bls.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „Ein Bænar Vijsa wt af Nafnenu JEsu. Ordt af saluga S. Magnuse Olafssyne.“ 351.-353. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 75-76.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/fdd36701-e5f9-432d-96ee-ff7a5f5f404f>

11 [Moller, Martin (1547-1606)]

Soliloquia animæ

Eintal sálarinnar

SOLILOQVIA ANIMÆ | Það er. | Eintal Salar | eñ ar vid sialfa sig, Huørsu | ad huør Christeñ Madur hañ a Dag | lega j Bæn og Andvarpan til Guds, | ad tractera og hugleida þa allra Hæle | itustu Pijnu og Dauda vors Herra Jesu Ch | risti, og þar af taka agiætar Kieñ ingar, | og heilnæmar Hugganer, til þess ad lifa | Gudlega, og Deya Christe | lega. | Samantekeñ wr Gudlegre | Ritningu, og Scriptis þeirra gømlu | Lærefedra, Eñ wr Þysku wtløgd. | Af S. Arngrijme Jons- | Syne. | Prentud eñ ad nyu a Hoolum | j Hiallta Dal. | ANNO. M DC Lxxvij.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1677

Umfang: A-D, Aa-Dd. [448] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Gudhræddum og Erlegum Kveñ mans Personum, þeim Systrum badū, Halldoru og Kristijnu Gudbrands Dætrum, mijnum kærū Systrum j Drottne, Oska eg Nadar og Fridar af Gude fyrer Jesum Christum, med allskonar Lucku og Velferd Lijfs og Salar.“ A2a-6a. Formáli dagsettur 8. febrúar 1599.

Viðprent: „Ein Þackargjörd fyrer Herrans Jesu Christi Pijnu.“ Dd6a-7a.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „Ein Bænar vijsa wt af Nafnenu Jesu. Ort af saluga S. Magnuse Olafssyne.“ Dd7b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 75. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 18.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c65054fc-1322-4de2-9c1f-4d36e563ecf9>

Grammatica Latina

GRAMMATI- | CA LATINA. | QVÆ TAM SVPERIORI QV- | am Inferiori classi Scholæ Holensis sa | tisfacere poterit: Comparatis plurium au | torum verbis & sententijs, quorum om- | nium maximã partem, Melanchthon & | Ramus jure sibi vendicant, brevi | hoc Syntagmate cõprehensa, | simplicissimè. | Methodo facilis, Præceptis | brevis: Arte & vsu proluxa. | PARS PRIOR | De Etymologiã. | FAB: LIBRO I. CAP: 4. | Grammatices fundamenta nisi quis fideli- | ter jecerit, Quicquid superstruxerit cor- | ruet. | ANNO | 1616.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1616
Umfang: A-P, Aa-Dd. [223] bls. 8° (½)

Viðprent: „EX FABIO. LIBRO I.“ A1b.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „PROTESTATIO SEV Votum.“ A2a-b. Latínukvæði.

Viðprent: „GRAMMATICÆ LATINÆ LIBER II. DE SYNTAXI.“ R3b-Dd2b.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „AD IVVENTVTEM SCHOLæ Holensis, Octosthicon.“ Dd3b. Latínukvæði.

13 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Anatome Blefkeniana

ANATOME | BLEFKE- | NIANA, | Qua | DITMARI BLEFKENII VISCERA | magis præcipua, in libello de Islandia, An. M.DC.VII. | edito, convulsa, per manifestam exentera- | tionem retexuntur. | PER | Arngrimum Jonam | ISLANDUM. | Est & sua formicis ira. | O | HAMBURGI, | Ex Officina Typographica Henrici Carstens. | Anno M.DC XIII.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1613
Prentari: Carstens, Heinrich
Útgáfa: 2

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GVDBRANDVS THORLACIVS SVPERINTEND. HOLENSIS in Islandia boreali, Lectori S.“ [6.-8.] bls.

Viðprent: „IN CLYPEUM BLEFKENIANUM.“ 78. bls. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIUD IN DITHM. BLEFKEN. ILLUM Islandiæ Coprophorum.“ 78.-79. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIUD DE VATIBUS DVOBVS, IMMERItas Blefken. historiae laudes concinentibus.“ 79. bls. Latínukvæði, merkt A. I.

Viðprent: „IN DITHMARUM BLEFKENIUM, IMPVDENtissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.“ 80.-81. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Jón Guðmundsson (1558-1634): „ELEGIA. IN SYCOPHANTAM, ET OBtRECTATOREM Islandiæ, Dithmar. Blefk. (rectius Diebkenium) scripta, lege talionis, A Iona Gudmundo Islando“ 81.-83. bls. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIUD AD EVNDEM DITH. BLEF.“ 83. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIVD IN EVNDEM, GENTEM NOSTRAM aculeato scripto compungentem.“ 83.-84. bls. Latínukvæði, merkt A. I.

Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD. IN DITHMARUM BLEFKENIUM Islandorum Philocopron.“ 84. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ALIVD. IN EUNDEM, EDITIONEM COMMENTARiorum, Si Dijs placet, De Islan. ultra annum 40. differentem.“ 84.-85. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Sigfússon (1575-1663): „AD DITHMARVM BLEFkenium.“ 85. bls. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIVD EJVSDem VERNACVLE.“ [86.] bls. Tvær dróttkvæðar vísur.

Viðprent: „ALIVD“ [86.] bls. Dróttkvæð vísa.

Viðprent: „LECTORI.“ [87.] bls.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 47-48.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c0714826-c836-4532-b322-6e5b26e231c6>

14 [Moller, Martin (1547-1606)]

Soliloquia de passione Jesu Christi

Eintal sálarinnar

SOLILOQVIA DE PASSIO- | NE IESV CHRISTI. | Það er. | Eintal Salar | eñ | ar vid sialfa sig, Huørsu ad | huør Christeñ | Madur hañ | a Dagle- | l ga j Bæn og Anduarpan til Guds, ad | tractera og hugleida þa allra Haleitus | tu Pijnu og Dauda vors Herra Jesu Christi, | l og þar af taka ægiætær Kieñ | ingar, og heil | næmar Hugganer, til þess ad lifa | Gudlega, og Deya Christe | lega. | Saman tekeñ | vr Gudlegre | Ritningu, og

Scriptis þeirra Gøm | lu Lærefedra, Enn vr Þysku vtløgd. | Af S. Arngrijme Jons | Syne. | Prentud eñ ad nyu a Hoolum | j Hialta Dal. | Anno 1662.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1662
Umfang: A-D, Aa-Bb. [415] bls. 8°
Útgáfa: 3

Þýðandi: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Gudhræddum og Erlegum Kueñ mans Personum, þeim Systrum badū, Halldoru og Kristínu, Gudbrands Dætrum ...“ A1b-5b. Tileinkun dagsett 8. febrúar 1599.

15 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Sá stóri katekismus

Sa Store | CATECHISMVS | Þad er, | Søn , Einfolld | og lios Vtskyring Christelig | ra Fræda, sem er Grundvøllur Truar | vorrar og Saluhialpar Lærdoms, af þm | hellstu Greinum heilagrar Bibliu, heñ ar | Historium og Bevijsingum samantekeñ , Gude | Almattugum til Lofs og Dyrdar, eñ | Almwganum til Gagns og Goda. | Vtlagdur a Islenskt Tungu | mal, af Herra Gudbrande Thorlaks- | syne forðum Biskupe Holastiptis, | (Loflegrar Miñ ingar) | – | Editio III. Prentud j Skalhollte, | Af Jone Snorrasyne. | ANNO Domini. M. DC-XCI.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [16], 580, [12] bls. 8°
Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands“ [2.-8.] bls. Fyrirsögn yfir síðum.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Godfusum Lesara Næd og Fridur ...“ [9.-14.] bls. Formáli dagsettur 17. nóvember 1691.
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Vijsur S. Arngrijms J. S.“ [15.-16.] bls.
Viðprent: Gísli Magnússon ; Vísi-Gísli (1621-1696): „Ad Virum Nobilissimum & Excellentissimum, Dn. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtensem, ut Vigilantissimum, ita meritissimum, Cum magnum Catechismum LVTHERI, magno Ecclesie Thulensium bono typis suis Schalholtinis descriptum in lucem de novo daret.“ [590.-591.] bls. Heillakvæði dagsett í Skálholti „prid. Non. Mart.“ (3: 4. mars) 1692[!]
Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 99-100.
Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/f0c83ac9-6aa3-4d63-afe6-98004acb7431>

16 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Anatome Blefkeniana

ANATOME | BLEFKENIANA | Qua | DITMARI BLEFKENII | viscera, magis præcipua, in Li- | bello de Islandia, Anno. M DC | VII. edito, convulsa, per | manifestam exenterati- | onem retexuntur. | Per | ARNGRIMVM IONAM | Islandum | Est et sua formicis ira. | Typis Holensibus in Islandia | boreali. | Anno M. DC. XII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1612
Umfang: A-N7. [206] bls. 8°
Útgáfa: 1

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GVDBRANDVS THORLACIus Superintend. Holensis in Islandia boreali, Lectori S.“ A7b-B2b.
Viðprent: „IN CLYPEVM BLEFKenianum“ N2b-3a. Latínukvæði
Viðprent: „ALIVD IN DITHMARVM Blefkenium, illum Islandiæ Coprophorum.“ N3a-b. Latínukvæði
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIVD De vatibus duobus, immeritas Blefkenianæ historiæ laudes concinentibus.“ N3b-4a. Latínukvæði, merkt A. I.
Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD In Dithmarum Blefkenium Islandorum Philocopron.“ N4a-b. Latínukvæði.
Viðprent: „IN Dithmarum Blefkenium, impudetissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.“ N4b-5b. Latínukvæði.
Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ALIVD In evndem, editionem Commentariorum, Si Dijs placet, De Isl: vltra annum 40. differentem.“ N5b-6a. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Sigfússon (1575-1663): „AD DITHMARVM Blefkenium.“ N6b. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIVD ejusdem vernaculé.“ N6b-7a. Tvö áttmælt erindi.

Viðprent: „Aliud“ N7b.

Athugasemd: Deilurit gegn bók Ditmars Blefken: Islandia, Leiden 1607. Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 10 (1951), 269-358.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Á N2a er skopmynd, hin fyrsta í íslenskri bók prentaðri, sennilega skorin hér á landi.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): The northmen in America, *Islandica* 2 (1909), 13-15. •

Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 45-47. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926,

120-137. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonae opera latine conscripta. Introduction and notes,

Bibliotheca Arnamagnæana 12 (1957), 359-378.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b0921a14-8f36-4b6e-8251-982cffe30115>

17 Guðmundur Andrésen (-1654)

Lexicon Islandicum

... LEXICON ISLANDICUM | Sive | GOTHICÆ RUNÆ | vel | Lingvæ Septentrionalis Dictionarium | (partim prout hoc Idioma in Vetustis Codicibus & Anti- | qvis Arctoum Documentis incorruptum ac inviolatum ma- | net residuum; partim qvatenus hodiè apud Gentem Nor- | vegicam in extrema Islandia sartum tectum in qvotidiano | loqvendi usu & scribendi remanet modo: Inserta porrò | sunt multa Vocabula neoterica & à peregrinis Lingvis mu- | tuata, qvæ subinde in usu esse coeperunt: Adjecta tandem | est non rarò Vocum probabilis Origo, & cæteris | cum Lingvis convenientia) | in gratiam eorum qvi archaicum Gothicæ gentis amant | sermonem qvâ fieri potuit diligentia concinnatum, ador- | natum, & scriptum | à | GUDMUNDO ANDREÆ ISLANDO | & | nunc tandem in lucem productum per | Petrum Johan. Resenium. | - | HAVNLÆ. | Typis Christier. Weringii Typog. & sumptibus | CHRISTIER. GERHARDI Bibliop. | M. DC. LXXXIII.

Útgáfustaður og -ár: Kaupmannahöfn, 1683

Forleggjari: Gertsen, Christian (1661-1711)

Prentari: Wering, Christen Jensen (1623-1692)

Umfang: [2], 28, 269, [6] bls. 4°

Útgefandi: Resen, Peder Hansen (1625-1688)

Viðprent: Resen, Peder Hansen (1625-1688): „Petri Johann. Resenii Præfatio ad Lectorem.“ 1.-18. bls.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín; lærði (1568-1648): [„Latínukvæði til Ole Worm“] 19.-20. bls.

Viðprent: Syv, Peder Pedersen (1631-1702): „Ad Nobiliss. & Ampliss. Virum D. D. PETRUM RESENIUM, Antiquitatis Patriæ vindicem unicum.“ 20.-21. bls. Latínukvæði ásamt öðru á dönsku.

Viðprent: Þórður Þorkelsson Vídalín (-1742): „Aliud Islandicum.“ 22.-23. bls. Kvæði dagsett 10. mars 1683.

Viðprent: „Ne vacet pagella, hæc ex Verelio subjungere libuit.“ 24. bls. Tilvitnun í athugasemd Vereliusar við Gautreks sögu.

Viðprent: Dedeken, Georg (1564-1628): „DUORUM ISLANDIÆ QVONDAM LUMINUM EFFIGIES qvorum in præmissa præfatione sit mentio.“ 25.-28. bls. Æviágrip Guðbrands biskups Þorlákssonar og Arngríms Jónssonar ásamt innlímdum myndum og latínukvæðum eftir Dedeken.

Viðprent: Worm, Ole (1588-1654): „Aliud OLAI WORMII.“ 28. bls. Latínukvæði.

Athugasemd: Efst á titilsíðu eru tvö orð með rúnalettri, undir þeim þverstrík, en í annarri línu þýðing þeirra: „: Got help, Gud hielp, Deus adjuvet. (†)“. Utanmálgrein á titilsíðu: „(†) Inscri- | ptio Mo- | numenti | cujusdam | Lundensis | in Scania. | Worm. | Mon. Da- | nic. pag. | 143. 144.“

Efnisorð: Málfræði / Málvísindi

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 1-3.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/3148b5ee-063f-4672-bd84-a5c33d981d5d>